

A környezeti költségek elszámolási lehetősége a hazai és román vállalkozások gyakorlatában

Dr. Borzán Anita, egyetemi docens¹, Dr. Szekeres Bernadett, főiskolai docens²

¹ Budapesti Gazdasági Egyetem

e-mail: Borzan.Anita@uni-bge.hu

² Budapesti Gazdasági Egyetem

e-mail: Szekeres.Bernadett@uni-bge.hu

Kulcsszavak:

fenntarthatóság, környezeti vezetői számvitel, költségek, területi dimenziók

A fenntarthatósággal kapcsolatos kérdések a számvitel rendszerének a megújítását is magukkal vonják. A klasszikus pénzügyi és vezetői számvitel, illetve a számvitel nemzeti adatszolgáltató jellege mellett kialakult a környezeti pénzügyi, a környezeti vezetői és a környezeti nemzeti számvitel. Előadásunkban a környezeti vezetői számvitel által előtérbe helyezett környezeti költséggazdálkodás lehetőségeit, a költségek költségnemek, illetve elszámolhatósági mód szerinti csoportosítását vizsgáljuk meg, alapul véve a hazai 2000. évi C. törvény a számvitelről és a romániai 81/1992. számviteli törvény szabályozását.

A vezetői számvitelhez hasonlóan a környezeti vezetői számvitel is a vezetői információs rendszer része, mivel elsősorban a menedzsment számára nyújt információt. Választ keres arra, hogy a vállalkozás újratermelési folyamatban betöltött szerepéhez milyen erőforrásokra, azaz termelési tényezőkre van szükség, hogyan történik ezen erőforrások felhasználása, vagyis a költséggazdálkodás, illetve a vállalati output milyen termékben, szolgáltatásban testesül meg. Az eredményhez való hozzájárulás központi kérdése a fedezeti összeg számszerűsítése. A fedezeti összeg viszont a termelő, szolgáltató vállalkozások közvetlen költségeinek, a tevékenység egységre vetítve pedig az önköltség meghatározása nélkül nem számszerűsíthető.

Választ keresünk arra a kérdésre is, hogy a környezeti költségek tevékenységre történő felosztása hogyan történhet meg, tehát hogyan érvényesíthetők a bekerülési értékben.

Hipotéziseink az alábbiak:

- (1) A globalizáció következtében a hazai és a román környezeti vezetői számvitel hasonló, az adott országot szabályozó, nemzeti számviteli törvényből nyerhető információkkal gazdálkodik.
- (2) A két ország költségfelosztáson alapuló önköltségszámítási gyakorlata nem különbözik egymástól.
- (3) A környezeti költségekkel kapcsolatos információk közlése, részletezése eltérő a hazai és román vállalati gyakorlatban.
- (4) A területi fejlettség szerinti differenciáltság a környezeti vezetői számviteli információs rendszert is befolyásolja.